

Tootsi Teataja

Nr. 70 / August 2014

Tootsi valla häälekandja

Tasuta

16. augusti Tootsi vallapäev pildis

Näha sai päästetehnikat, oli kirbuturg, töötas välikohvik, korraldati lastemänge, õhtul elava muusika saatel tantsud, süüdati lõke ja lasti saluuti.

Igati kordaläinud vallapidu kestis varahommikuni.

Vallapäeva jäädvustas ajalukku põline tootsikas ja fotoamatöör Lev Suni.

Selles Tootsi Teatajas

- * Vallapäev Tootsis.
- * Vallavanema rubriik.
- * Tootsi vallas on võimalik omale ID kaarti kodukohas taotleda.
- * 4H klubi "Kärmed Tootsikad" tegutsevad.
- * Tootsi Hooldekodu.
- * Sotsiaaltööst Tootsi vallas.
- * Mis sündis aastail 1968-1990?
- * Väga oluline teave.
- * Sünnipäevaõnnitlused.
- * Teated ja reklaam.

Balti kett inspireeris kogu maailma

Balti riikide lahkumist Nõukogude Liidust saab takistada ainult tankidega, ütles Gorbatšovi lähim nõunik Tšernjajev pärast mõjusat Balti ketti.

23. augustil möödus 25 aastat maailma raputanud ja Balti riike ühendanud Balti ketist.

Nagu teada, kujunes 23. augustil 1989 moodustatud inimkett läbi kolme riigi enneolematult võimsaks ja selge sõnumiga ettevõtmiseks. See oli Balti tee vabadusele. Inimketi ülevus, mastaapsus ning rahumeelsus hämmastas hilisul 1989 kogu maailma.

30. juulil 2009, mõni nädal enne mälestusväärse aktsiooni 20. aastapäeva, kanti Balti tee dokumentaalpärand UNESCO «Maailma mälu» registrisse. Selleks ajaks oli rahvusvahelise tähtsusega dokumendipärandi registris vaid 193 kannet.

Kui pikk oli Balti kett?

AS Regio kaardilahenduste osakonna juhataja Leida Lepik mõotis loo autori palvel Balti tee üle. Eestis oli inimkett 211,5 ja Lätis 262 km, Läti-Leedu piirist kuni Gediminase torni jalamini tuleb 202 km. Seega on Balti tee üldpikkuseks 675,5 km.

Eestis jääb ilmselt vanimaks osalejaks 102-aastane August Turp, kes seisis Harjumaal Kurtna teeristil. Andmeid on Eestis neljakuuse lapse osalemisest – aga ehk oli mõni beebi veelgi noorem?

Küllo Arjakas, ajaloolane

Aeg on teha kokkuvõtte Tootsi valla poole aasta sündmustest.

Aeg on läinud linnutiivul, suur suvi on kahjuks juba läbi ja värviline sügis sirendab ees.

Hooldekodu

Alustan oma kokkuvõtet hooldekodu tegemistest. Hooldekodu käivitasime sellel aastal aprillil kuus. Hooldekodu on olnud töös juba neli kuud. Hooldekodus töötab hetkel 14 inimest, kellest kümme on tootsikad. Hooldekodus on tänase päeva seisuga hooldusel 23 inimest. Suvekuudel, kui on olnud inimestel puhkuste aeg, on lapsed suuresti hooldanud oma vanemaid kodus. Septembris on hooldekodusse juurde tulemas kaheksa inimest, siis saab hooldekodu hakata tööle peaaegu täis koormusel. Hooldekodus on kokku 34 kohta ja hetkel on seal hooldusel kaks meie valla inimest, ülejäänud inimesed on seal teistest Eestimaa kohadest.

Head tootsikad, kui Teie hooldate täna kodus eakat inimest ja tahate vahest puhata ja keskenduda selle raske töö kõrvalt enda tegemistele, siis Te saate tuua ka oma eaka vanema võis sugulase mõneks päevaks Tootsi Hooldekodusse. Tean isiklikult, kui raske on teha seda otsust, et tuua oma vanem hooldekodusse. Seepärast soovitan tuua mõneks päevaks, et Teie ise saaksite puhata ja Teie ema või isa saaks kindlasti hooldatud. Täiendavat informatsiooni leiate hooldekodu kohta siit: <http://tootsi.ee/index.php?page=172&>.

Lagunenud ehitistest Tootsis

Kevadel sai Tootsis lammutatud katlamaja ja Kesk tänava 11 asuv vundament. Vabriku katlamaja lammutas AS Tootsi Turvas ja Kesk tn. 11 vundamenti Tootsi Vallavalitsus.

Eelmisel nädalal saime kokkuleppele ka Kesk tn. 8 maja ostutingimustes ja vallavolikogu andis nõusoleku vallavalitsusele kinnistu omandamiseks Tootsi vallale 1 euroga, millele lisanduvad notarikulud. Täna võib öelda, et kui kõik läheb plaanipäraselt, siis Kesk tn. 8 maja saab alevi keskelt lammutatud hiljemalt oktoobri kuu jooksul.

Järgmisel aastal hakkame sinna projekteerima uut busijaama ootepaviljoni. Lagunenud jaanituleplatsi lava asemele Tootsi Vallavalitsus

samale kohale uut lava ehitama ei hakka.

Uue lava rajame järgneval aastal Tootsi vallamaja kõrvale olevale aasale, kus sellel aastal toimusid juba nii jaanipäev kui ka vallapäev.

Veejaama projekt

22. augustil 2014. a. esitasime rahataotluse KIK'i le (Keskkonna Investeeringute Keskus) Tootsi puurkaevude 3 ja 4 rekonstrueerimiseks ja veepuhastusjaama ehitamiseks.

Projekti maksumus kokku on 160 000 eurot, Tootsi valla omaosalus on 25 000 eurot. Oma osaluse katteks võtab OÜ Tootsi Kommunaal laenu ja tõstab laenu teenendamiseks veehinda 20%. Kui KIK rahuldab rahataotluse, saavad Tootsi valla inimesed puhta ja normidele vastava joogivee 2015. aasta juuli kuus.

Tootsi vald on suurem kui kunagi varem.

Juuli kuus ostis Tootsi vald AS-It Tootsi Turvas 11 kinnistut (endine Briketivabriku tööstusala, tuhaväljak, ringbassein, mudatiigid, liivamaja). Tootsi valla pindala suurenes ligikaudu 1,4 km².

Septembri kuu volikogus algatab Tootsi vald vallapiiri muudatuse. Sellisel juhul oleks Tootsi valla pindala kokku ligikaudu 3,3 km² (hetkel on 1,9 km²). Kui vallapiir saab muudetud, oleme pindalalt sama suured kui Vändra alevi vald. Võib öelda, et siis ei oleks ka Tootsi vald enam pindalalt Eestimaa väikseim vald.

Rail Balticust

Tänase seisuga läheb Rail Baltic meist mööda sealt, kus kulgeb ka praegune rongiliiklus Tallinn-Pärnu vahel. Selles raudteekoridoris hakatakse tegema geodeetilisi- ja geoloogilisi uuringuid.

Tootsi valla seisukoht on: kui selles koridoris hakkab tulevikus toimuma ka regionaalne (Eesti sisene) rongiliiklus, siis Tootsi peatus peab säilima.

Tootsi peatus kasutavad peale Tootsi elanike (01.08.2014 seisuga 821) veel Suigu, Tori-Jõesuu, Sikana, Mannare külade inimesed (kokku ligikaudu 200 inimest).

Kuna olemasolev peatus asub logistiliselt heas kohas, Tootsi-Suigu-Mannare teede ristumiskohas, oleks ta tulevikus Rail Balticu

raudteetrassil Põhja-Pärnumaa elanike peatuseks, mida saaksid vajadusel kasutada juba Tootsi, Tori, Are valla ja Vändra valdades inimesed (kokku ligikaudu 10 000 inimest).

Haldusreformist

Täna võib öelda seda, et haldusreformi meie piirkonnas enne 2017.a. kohalike omavalitsuste valimisi ei toimu.

2015. aasta riigikogu valimistega tahame teha rahvaküsitluse, et kas toetate Vändra alevi valla, Vändra valla ja Tootsi valla ühinemist.

Lisan väljavõtte 12.08.2014 16:30 ERR raadio uudisest:

„Põhja-Pärnumaa omavalitsused Vändra vald, Vändra alev ja Tootsi vald kavandavad ühinemist. Vastava ettepaneku kavatseb naabritele teha Vändra vald, sest alevil puudub Tootsiga ühine piir.

Kahe Vändra, valla ja alevi võimalik liitumine on habemega lugu, seda on mitmel korral ja eri moel kavandatud juba kakskümme aastat ja alati on olnud nii, et alev tahab liituda, aga vald mitte. Mullu pärast kohalike omavalitsuste valimisi Vändra vallas võimule tulnud koalitsioon pani liitumise aga suisa koalitsioonileppesse, (vahendasid ERRi raadiouudised).

„Praegune vallavõim ehk volikogu koalitsioon on oma koalitsioonilepingus pannud kirja, et kaks Vändrat ühinevad. Ka Tootsi on avaldanud soovi liitumisläbirääkimistega ühineda ja nüüd on kolm omavalitsusjuhti teinud siseministeriumile avalduse konsultatsiooniteenuse tellimiseks,“ rääkis Vändra vallavanem Jaanus Rahula, kelle sõnul on siseministerium neile määratud ka konsultandi.

Vändra alevivanema Toomas Sontsi mäletamist mööda tegi alev vallale esimest korda liitumissetpaneku 1992. aastal. „Me oleme kolmel korral teinud ametliku ettepaneku ühinemiseks. Ma olin tollase Kaisma vallavanema Andres Metsojaga ja Järvakandi vallavanema Mart Järvikuga ka see inimene, kes algatas vahepeal ka suurema, viie valla ühinemise 2003. aastal,“ rääkis Sontsi.

Tootsi vallavanema Kalev Kaljuste sõnul on varasemad ühinemisplaanid liiva jooksunud, kuna Vändratel on

omavahel igasugu klaarimisi olnud. Samuti on põhjuseks toodud ka Tootsit. Kaljuste hinnangul ei saa aga tema juhitavat valda enam väikseks ja viletsaks pidada. „Pigem oleme me selline tubli Eesti maapere, kus tuleb tegeleda kõige ja hakkama saada. Kui vaadata tulevikuperspektiivi, siis mina näen, et me peame ühinema sellepärast, et me ei suuda oma vallaaparaati kunagi nii võimsaks viia kui ta on suurtes valdades. Just spetsialistide osas ei jätku meil nii palju vahendeid, et avalikku sektorit nii palju suurendada,“ rääkis Kaljuste. „Kui kaks Vändrat suudavad omavahel kokku leppida, siis Tootsi on täna nendega kaasa minemas,“ lisas ta. Vändra vallavanema sõnul ühinemisega ei kiirustata, vaid sellega toimetatakse tasa ja targu. Kõigepealt teeb volikogu sügisel naabritele vastava ettepaneku ja siis pannakse paika tegevuskava.“

Tootsi Lasteaed-Põhikool

Eriti hea meel on mul selle üle, et Tootsi lasteaeda on minemas seitse last rohkem kui eelmisel aastal. Tootsi Lasteaias kahe rühmas hakkab kokku käima 35 last. Tootsi Põhikooli on õnneks minemas ka kaks last rohkem, kui eelmisel aastal. Tootsi Põhikoolis hakkab sellel aastal õppima kokku 43 last.

Augustikuu volikogus otsustati hakata maksma Tootsi põhikoolis esimesse klassi minevatele lastele ranitsatoetust 50 eurot. Lisan väljavõtte korra: § 8. Ranitsatoetus (1) Ranitsatoetus antakse Tootsi Lasteaed-Põhikooli 1. klassi minevale lapsele koolitarvetena, mille väärtuseks on 50 eurot. (2) Ranitsatoetus antakse ka Tootsi valla poolt toimetulekutoetust saava isiku lapsele koolitarvetena väärtusega 50 eurot, kes õpib Tootsi Lasteaed-Põhikooli põhikooli osas. Koolilapsed hakkavad söömas käima ikka lasteaia majas - vanas kohas. Kogu lasteaia- ja koolitoit valmistatakse alates 01. septembrist Tootsi Hooldekodu köögis.

Tahan soovida Teile kõiki dele viljaderikast sügist, lastele toredat kooliaasta algust ja kõigile tugevat tervist!

Muudame kõik üheskoos oma kodukoha paremaks!

*Teie vallavanem
Kalev Kaljuste*

Mis sündis aastail 1968–1990?

1960. aastate teise poole „sula” võimaldas luua Eestis ühiskondlikke organisatsioone – sotsialistlikke kodanikeühendusi. Käsumajanduse ja tsentraliseerimise tingimustes toimus see küll ülevalt alla, kuid võimaldas jahimehi ühendada ning kujundada ühtset jahinduspoliitikat.

See oli aeg, kus oli tegus veel põlvkond, kes kandis Eesti Vabariigi aegset mälu. Vastloodud seltsis õnnestus äratada uinunud ideid jahikultuurist ja eetikast ning teadmistepõhisest ulukite bioloogiast. Äratus põhines jahimeeste harimises: ilmuma hakkasid aastaraamatud, infolehed, õpikud; korraldama asuti nädisjahte, klubiõhtuid, kokkutulekuid. Saavutuste sekka tuleb lugeda ka jahikoerte arvestusele ja aretusele alusepanemist (U. Pihlamäe) ning jahilaskmise arendamist (M. Edur). Kõike seda juhtis ja korraldas ühis - kondlikus korras tollane metsamajanduse ja looduskaitse ministri astäitja, edu- ja eestimeelne Feliks Nõmmsalu. Ehkki seltsis töötas „korraldajureina” 1970.–80. aastatel vahepeal korraga erukindral ja kolm erupolkovnikut, oli see ikkagi vaid väline fassaad. Tasapisi hakkas edenema ka kaubandus-turundus, mida võimaldas suurulukite arvu tõus ja ulukiliha müük. Hakkasid kerkima uued uhked klubihooned ja lasketiirud ning arenes jahinduslik taristu ka jahikõlvikuil. Tänu jahitrofeede väärustamisele ja väärtustamisele, millele pani aluse Edgar Saks, pääses Eesti jahindus end reklaamima suurtel jahinäitustel Jugoslaavias, Ungaris, Bul-

gaarias. Traditsioonilisteks said Baltimaade omavahelised trofeenäitused ja kontaktid. Nende näituste kaudu tekkisid kontaktid üle Euroopa, ka lääne jahindusega. Tasapisi hakkas edenema ka kaubandus-turundus, mida võimaldas suurulukite arvu tõus ja ulukiliha müük. Hakkasid kerkima uued uhked klubihooned ja lasketiirud ning arenes jahinduslik taristu ka jahikõlvikuil. Tänu jahitrofeede väärustamisele ja väärtustamisele, millele pani aluse Edgar Saks, pääses Eesti jahindus end reklaamima suurtel jahinäitustel Jugoslaavias, Ungaris, Bulgaarias. Traditsioonilisteks said Baltimaade omavahelised trofeenäitused ja kontaktid. 1980. aastate lõpus aga ilmnesid juba tõelise turumajanduse alged, mis tipnes metskitsede lihakehade müügiga Itaaliasse, mis omakorda võimaldas hankida moodsa aja jahitehnikat. Samuti tekkisid sel ajal tihedamad äri- ja erasuhted Soome ja Rootsi jahindusega. Majanduslikult kõige raske ajal – 1990. aastate algul õnnestus seltsil püsima jääda ning seda tuleb pidada meie jahinduse suurimaks saavutuseks üleminekuajal.

Eesti jahindus tervikuna aga elas postsotsialistlikku perioodi üle liiga pikalt ega ole suutnud kahjuks tänaseni päriselt kohaneda muutunud oludega, mille näiteks on venitamine uue jahiseadusega. Lootkem aga optimistlikult, et selleks ei kulu enam palju aega, sest ühiskondlikud olud, looduslikud tingimused ja uued põlvkonnad on selleks küpsed.

Tiit Randla

Väga oluline teave!

Seoses sigade Aafrika katku ohuga palume teie abi inimeste teavitamisel. Kuna on kuulda olnud, et Eestis on jätkuvalt loomapidajaid, kellel sead välitingimustes vabalt liiguvad, siis on suurte seafarmide omanike tungiv palve, et ka neid teavitataks taudiohust, kuna taudi diagnoosimine Eesti territooriumil, kusiganes, mõjutab kogu Eesti seakasvatusektorit.

Ühtlasi on oluline teavitada inimesi, kes seakasvatusega kokku ei puutu, kuna nad võivad olla viiruse edasikandjaks. Oluline märksõna on siinkohal kahtlase/teadmata päritoluga liha piiräärsetel turgudel. VTA on kontrollimas kõiki seafarme üle Eesti, samuti on tugevdatud kontrolli sealihaga ja sealihatoote üle väiketurgudel. Me kõik saame kaasa aidata, et see taud Eestisse ei jõuaks. Alates 15. augustist on koondatud kogu sigade Aafrika katku puudutav info veebilehele www.seakatke.ee, info sellel lehel täieneb pidevalt. Lisasin Eva Peegeli ja Ago Pärteli artiklid. Palun leidke võimalus selle info avaldamiseks kohalikes valla lehtedes.

Lugupidamisega,

Eva Lehtla

Põllumajandusministeerium

MATUSEABI KOMPLEKSTEENUS

Eks me oleme
kõik ju seal siia,
siit sinna teel

Luule Põder FIE
Vändra vald, Pärnumaa
tel. 51903436
www.luulematusetalitus.edicypages.com

Teade!

Korteriühistu
Kooli tn. 13 pakub
mööduka tasu eest korteriühistu esimehe kohta.
Pakkumised teha
Kooli tn. 13 korteriühistu
juhatausele kuni
1. oktoobrini 2014.a.

Juhatus

Õnnitleme augusti- kuu sünnipäevalapsi

87

Leida-Rosilda Pebu

86

Helju-Laine Antso

85

Laine Danilkina

83

Jakob Alloja

81

Mihkel Tilk

80

Juta Hinnobert

75

Nelli Kazakova

70

Jüri Pais

**PALJU ÕNNE
KÕIGILE
AUGUSTIKUU
SÜNNIPÄEVA-
LASTELE!**

“Tootsi Teataja”

väljaandja: Tootsi vallavalitsus,
tel. 4459401, email:
tootsi.vald@neti.ee
Toimetaja: Lev Suni
tel. 5038234

e-post: levsuni@gmail.com
Kuulutuste ja kaastöö vastuvõtt
Tootsi vallavalitsuses kuu
20-daks kuupäevaks.
E-R 8.30 - 16.30
Augustikuu lehenumbri
trükiarv 150 eks.

HAJAASUSTUSE PROGRAMM

SERINUS OÜ teostab kõiki veevärgitöid:

- Veepuhastusseadmete paigaldus
- Veetrasside rajamine
- Kanalisatsioonitrasside rajamine
- Pumplate rajamine ja hooldus
- N ustamine veeprogrammi osas

Küsi hinnapakumist juba täna!

SERINUS
Torustikupaigaldus

Peeter Viik
56 241 259

peeter@serinus.ee

Audru vald, Pärnumaa